

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYREN ÉS VIDÉKEN: EGY HÓRA
1 KORONA 60 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 1 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LUDWIG
KIADÓTULAJDOKOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYAL: MAC-UTCA 48

József főherceg csapatai folytatták előnyomulásukat

Az ojtózi ut mentén több orosz állást elfoglaltunk — Dünaburg vidékén a németek visszaverték az oroszokat — Mackensen csapatai tovább haladtak Galatz felé — Meghiusult angol rohamok az Ancre mentén

Az entente-hatalmak válaszcjegyzéke Wilsonnak

Az entente válasza Wilsonnak

Geni, január 12. Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti:

A szövetséges kormányoknak Wilson 1916. december 19-iki jegyzékére adott válasza így hangzik:

A szövetséges kormányok elismeréssel adóznak amaz érületnek, amely az amerikai jegyzéket áthatja, hogy minden óhajátukkal csatlakoznak olyan liga megteremtéséhez, amely az igazságot és békét biztosítja a világon.

Ama jövőbeli megállapodások megvitatása, amelyek tartós békét lesznek hivatva biztosítani, elsősorban azt feltételezik, hogy a jelenlegi viszály kielőgítő módon intéztessék el. A szövetséges hatalmak ugyanilyen melegen tárgyalják azt a kérdést is, hogy a háboru mielőbb befejeződjék. De lehetetlen már ma olyan békét elérni, amely jóvátételt, megtérítéseket s olyan biztosítékokat garanzál, amelyekre jöhetnek van ama támadások folytán, amelyekért a központi hatalmak viselik a felelősséget.

A szövetségeseknek az a meggyőződése, hogy nem önérdékből, hanem a népek függetlenségének, jogainak és az emberiségnek oltalmáért küzdenek. A szövetségesek elutasítanak minden felelősséget, mert ők semmiképpen nem akarták a háborút és azon fáradoznak, hogy a háboru okozta károkat enyhítsék.

Előgtétellel vették tudomásul a szövetséges hatalmak, hogy az amerikai akció semmi összefüggésben sincs a központi hatalmak béleakciójával. Kötelességüknek tartják, hogy a legnagyobb állást foglaljanak a központi hatalmakkal való egyenjogúsítás ellen.

Egy történelmi tényről leszögezhetnek: Németország és Ausztria-Magyarország támadó szándékát, oly célból, hogy uralmát Európában és gazdasági uralmát az egész világon bizto-

sítsa. Németország hadüzenettel és Belgium, Luxemburg függetlenségének nyomában való megsértésével, hadviselésének módjával az emberiség összes elveinek, a kisebb államok jogainak rendszeres megvetését tanusította.

Rámutat itt a jegyzék a belgiumi és szerbiai betörésekre, az ártalmatlan örmények százezreinek lemészárlására, a siriai lakosság elleni barbárságokra, nyílt városok elleni támadásokra, postagőzösök, személyszállító hajók elpusztítására, semleges lobogók alatt haladó buvárhajók által, a hadifoglyokkal való rossz bánásmódra és a polgári lakosság szolgásgába való elhurcolására.

Wilson azt kívánja, hogy a szövetségesek nyíltan jelöljék meg a feltételeket, amelyek mellett a béke megköthető. Erre könnyen megfelelhetnek, mert már többször megjelölték a különböző kormányok fejei az általuk tett nyilatkozatokban. Követelik elsősorban

Belgium, Szerbia, Montenegro visszaállítását és kártalanítását,

Franciaország, Oroszország és Románia megszállott területeinek megokolt jóvátétel mellett való kiürítését,

Európa újraszervezését és biztosítékokat olyan tartós uralmat illetőleg, amely ugy a nemzetközi elv tiszteletére és az összes kis és nagy népek jogainak tiszteletére van alapítva, mint oly területi megállapodásokra és nemzetközi egyezségekre, amelyek alkalmasak arra, hogy a szárazföldi és tengeri határokat jogtalan támadások ellen megőrizhessék,

ama tartományoknak és területeknek visszaadását, melyeket korábban a szövetségesektől erőszak után elragadtak,

az olaszok, szlovének, románok, csehek és többek felszabadítását az idegen uralom alól, ama népek felszabadítását, amelyek a törökök véres zsarnokságának vannak alárendelve,

a török birodalom eltávolítását Európából, mert ez ország kétségtelenül távol áll a nyugati civilizációjától.

Az orosz cár szándékait Lengyelországra vonatkozóan proklamációkban már világosan kinyilvánította.

A szövetségesek ki akarják ragadni a német militarizmus brutális uralma alól, de sohasem volt szándékuk, amint azt állították, hogy a német népek megsemmisítésére és politikai elűntetésére törekedjenek. Amire elsősorban törekedtek, az az volt, hogy a békét biztosítsák, a szabadság, igazság és nemzetközi kötelezettségek iránt való törhetetlen hűség alapján. — A szövetségesek el vannak határozva, hogy minden dídotzatot meghoznak, hogy a viszály győzelmesen befejezzék, amelytől nemcsak üdvük és jólétük, hanem a civilizáció jövője is függ.

Az orosz-román háboru Höfer jelentése

Budapest, január 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

A Szereth torkolatának szögletében a harcok reánkérve kedvezően folynak.

Goldbach vezérőrnagy osztrák-magyar és német zászlóaljával az ojtózi uttól délre gyors megrohanással kiverték az ellenséget több egymás mögött fekvő magaslati állásából. A harcban az oroszok súlyos véres veszteségei mellett 6 gépfegyvert és 3 aknavetőt veszítettek, amelyek 1 tiszttel és 80 főnyi legénységgel keziinkre jutottak. Az oroszok ellentámadásai épen ugy, mint az előző napokon, eredménytelenül végződtek.

FRANIA
szombat Vasárnap
január 13-14.

A szoron legnagyobb szentác ója, jobb mint HALÁLJÓKEY

A Nordisk legjobb filmje
FATA MORGANA
(Wolfsohn cikusz utolsó díszelőadása)
církusz-dráma 5 részben.
Főszereplők:
a haláljókay szereplői.

A KORONÁZÁS
második rész.
Itt a tavasz természetli felvétel.

Előadások kezdete
7 és 9 órákor
APOLLO

Ma, szombaton
Előadások 7 és 9 órákor
rendes helyére kihal.

A KONVULZIÓS
énnepségeitől készült
mozgóképek bemutatásán

II. része.
Szemaházy István
filmregénye

Mesék az írógépről.

Főszereplők:
Berky Lili
és
Kürthy György.

Egyébként a császári és királyi haderők-nél a keleti arcvonalon nincs jelentős esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 12. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Diina mentén és Diinaburgtól délre a tavas vidéken a harci tevékenység tegnap lényegesen csökkent. A vilna-dünaburgi vasut mentén támadó orosz századokat nagy veszteségeik mellett visszavertük. Rigától délre állásaink meglávitása céljából intézett két kisebb támadásunk 32 foglyot eredményezett.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A január 10-én kivitt sikereinket tovább fejlesztve, az ojtózi ut két oldalán tegnap is az ellenségnek több egymás mögött fekvő állását rohammal elfoglaltuk. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett és 1 tisztet, 80 lönyit legénységet, 6 gépfegyvert és 3 aknavetőt hagyott a támadók kezén.

A Susla-völgytől északra és délre intézett ellenséges támadások eredménytelenek voltak.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Braila és Galatz között a mocsaras lapályon az oroszokat tovább is visszanyomtuk a Szereth felé. La Burteát elfoglaltuk.

A január 10-ikéről 11-ikére virradó éjjel felfegyverzett ellenséges hajók megkísérelték, hogy a Dunán felfelé Isacceán át haladjanak. Egy gőzöst ágyutüzünk elsüllyesztett, egy pedig az északi parton megfeneklett.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

A bolgár jelentés

Szófia, január 12. A bolgár vezérkar jelenti január 12-én:

Romániai arcvonal: Ellenséges monitorok bombázták Tulceát, ellenséges repülők pedig Isaccia városát. Az ellenség Tulceában asszonyokat és gyermekeket gyilkolt le és sok házat elpusztított. Isaccianál tüzéségi tüzelésünkkel elsüllyesztettünk egy ellenséges vontatóhajót.

A Szereth-vonal védelme

Stockholm, január 12. A *Ruszkij Invalid* azt írja, hogy a helyzet a moldvai fronton nagyon hasonlít az 1789. évi katonai helyzethez. Az orosz csapatok tartani próbálták a Szereth-vonalat, amely Bessarabia védelmére nélkülözhetetlen volt. Akkor előnyomulást kezdtek Oláhországban. Most azonban a helyzet kedvezőtlenül alakult, mert az ellenség Erdély birtokában minden offenzív mozdulatot lehetlenné tesz.

Az orosz kormányválság

Genf, január 12. Az orosz követséggel érintkező párisi körökben *Sassownak* a cárnál történt kihallgatása óta elkerülhetetlennek tartották *Trepow* és *Ignatiew* távozását. *Galicyn* és *Kulcsitky* kinevezése nem tekinthető a дума pártjaival való konfliktus végleges megoldásának. — A pétervári tudósítók jelentései szerint a külügyminisztériumban nagy változások várhatók.

Amerika követe a cárnál

Kopenhága, január 12. A cár a trónörökösrel a főhadiszállásról váratlanul Carskoje-Seloba érkezett. Föltűnt, hogy a cár azonnal fogadta az amerikai nagykövetet, akivel hosszasan tárgyalt.

Orosz magyarázat gyors előnyomulásunkról

Malmö, január 12. A *Nowosti* tudósítója táviratozza Jassyból: Az ellenség sikerei a Szereth-vonalnál csak azért történhettek meg, mert az ellenség érte a módját, hogy a frontja mögött dolgozó pótlási szervezet segítségével villámgyorsan előreszállítsa a legnehezebb tüzéséget, hid-anyagot, élelmet s más hadi szükségleteket. Az ellenség szervezete és módszere rendkívül nagy előnyöket nyújtott Romániában seregei számára.

Ezzel szemben a teljesen elromlott és tulerhelt moldvai utak és vasutak kedvezőtlenül befolyásolták a hadsereg operációját. Ha majd Dél-Oroszországot sűrű hó borítja és a pótlást szánkókkal lehet lebonyolítani, végleg följogják tartóztatni az ellenséget.

Nemoleassa körletében még mindig heves tüzés harc tombol. Az ellenség legnehezebb tüzéségével támadja a záróerődöket, amelyek nagyrészt csak provizorikus jelleggel bírnak.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, január 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 12. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: Az Ochridától délre az ellenség megtámadta az osztrák-magyar-bolgár arcvonalat. A Cserna mögött az állásokat megtartottuk.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

A bolgár jelentés

Szófia, január 12. A bolgár vezérkar jelenti január 12-én:

Macedon arcvonal: Az Ochrida és Prespa-tavak között bolgár és szövetséges csapatok előbbre jutottak.

Az arcvonal többi részéről nincs fontosabb jelenteni való.

A belga-francia harctér

Berlin, január 12. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Armentières és Lens mellett, továbbá az albert-bapaumei ut mindkét oldalán levő állásaink ellenséges ágyutüz alatt állottak, amelyet erőteljesen visonzottunk. — Az Ancretól északra az angolok a kora reggeli órákban kétszer hiába támadtak. Ferrenél támadásaik vonalaink előtt összeomlottak. — *Beaucourt*-tól északra kezdetben elért sikereik után erőteljes ellentámadásunkkal veszteségeik mellett visszavetettük őket kiinduló állásaikba. *Beaumont*-nál kisebb gyalogsági harcok még folyamatban vannak.

A trónörökös hadcsoportja: A Maastól nyugatra emelkedő magaslaton és a Vogézekben az ágyu- és aknavető harc egyes helyeken megújult. Rohamcsapataink, amelyek ma reggel a *Combes*-magaslatokon a *Nomeny*-től keletre benyomultak az ellenséges árkokba, minden veszteség nélkül 16 franciával tértek vissza.

LUDEENDORFF,
első főszállásmeister.

Vaklárna Páris elleni Zeppelin-támadás miatt

Genf, január 12. A Havas-ügynökség jelenti: A harcvonatról jelentés érkezett, hogy ellenséges repülők szállanak Páris felé. — Az erődítményekről nyomban a következő jelszót adták le: *Figyelem! Légi támadás!* Minden világosságot eloltottak. Egy óra múlva azonban az óvintézkedéseket megszüntették, mert a várt támadás elmaradt.

Anglia megvette egy amerikai vasut anyagát

Rotterdam, január 12. Az angolországi vasutanyaghiány következtében különös tranzakció történt. A *Daily Mail* szerint a 36 mérföld hosszú *Chicago-Anamosa-and North-Railway-t* amerikai tulajdonosai egész fölszerelésével ócskavas gyanánt eladták Angliának. Az anyagot elszállítják Angliába, ahol fölépítik és üzembe helyezik. A vasut tulajdonosai ezen az üzlettel tekintélyes összeget nyertek.

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, január 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német esti jelentés

Berlin, január 12. A Wolff-ügynökség jelenti január 12-én este:

Az Ancretól északra a harcok folyamatban vannak.

A törökök harcai

Az angolok veresége Kut-el-Amaránál

Konstantinápoly, január 12. A főhadiszállásról jelentik:

Kut-el-Amaránál az angoloknak sikerült állásaink egy részében megvetni lábukat. Ellentámadással kivetítettük őket.

Tengeri haderőink Meys kikötőjében megtámadták horgonyzó ellenséges haderőket. — Tüzelésünkkel egy „Juno” típusú angol cirkáló lángra borítottunk és egy torpedóuzót, a mely elmenekült, súlyosan megrongáltunk.

Az oláhok Lukácsut szemelték ki Debrecen kormányzójául

Egy volt képviselő szenvedései Romániában

Kolozsvár, január 12.

Tegnap Kolozsvárra érkezett, hogy ma reggel folytassa is utját a Székelyföld felé *Gyarmathy Dezső* dr., udvarhelymegyei földbirtokos, a székelykeresztni kerület volt függetlenségi párti országgyűlési képviselője. — Az oláh háború kitörését megelőzően gazdasági és üzleti ügyei miatt gyakran tartózkodott Oláhországban s a hadüzenet kihirdetése Ploestiben találta. Az oláhok mint kémeket internálták és négy hónapig szenvedte el az internáltság keserűségeit. A Buzeu alatti Jalomica kerületben levő *Alexen* községben érte a németek és magyarok felszabadító diadalutja. Most visszatért Magyarországra és Budapestről Udvarhelymegyébe átutazóan szállott ki Kolozsváron rokonai látogatására. Az oláh fogság szomorú napjairól a következőképpen nyilatkozott tudósítónk előtt:

— Öszintén szólva egy pillanatig sem tartottam attól, hogy az oláhok ellenünk jönnek. Láttam az oláh hadsereg szegényes, nyo-

morult helyzetét, a készültségét az egész vonalon s meg voltam győződve, hogy az oláh nép sorsának felelős irányítói sem zudítják a háboru borzalmaival országukra. Eszemágában sem volt Romániából eljönni, noha egykori képviselőtársam, Lukácsiu László, egyetlen találkozásunk alkalmával sem mulasztotta el jóakaratu tanácsát megismételni. Legutóbb, a hadüzenet előtt két hónappal találkoztam vele és Lukácsiu a legszebb magyar irodalmi nyelven szólított meg:

— Jó lesz hazamenni, Dezső. Jegyezd meg, hogy a telet Debrecenben akarom tölteni. Én leszek a debreceni kormányzó.

Az évelődő hangra én is tréfásan válaszoltam:

— Csakhogy valahogy Debrecen helyett Szegedre ne kerül.

Két toprongyos, bocskoros katona lépdelt el mellettünk e percben. — Ezekre mutattam:

— Ilyen hadsereggel akarjátok ti megvértetni a magyar bakát? Nálunk hétköznap is visszakergeti a napos káplár a kaszárnya kapujából az ilyen katonát, nálatok pedig a királyi palota előtt korzóznak.

Komikus volt, amikor Lukácsiu következőket maradt:

— Az oláh katona a legbátrabb, a legkitünőbb.

Lukácsiu jóslatának első része tényleg beteljesedett. Az oláh háboru kitört, Ploestiben a nép örömmujongása közben hirdették ki a hadüzenetet s másnap reggel már a konzulátuson voltam. Itt megkaptam a szükséges igazoló okiratokat arról, hogy a katonaköteles kor határát átléptem, a konzulátusi épületet azonban már nem hagyhattam el, mert a kapuban szorongó katonák állták el az utat. Kihirdették, hogy mindenki, aki a konzulátuson van, a román állam foglya. A konzulátusi tisztviselőkkel szemben sem tettek kivételt, amíg azonban őket Bukarestbe vitték, minket, civileket utnak indítottak Jalomica felé.

A jalomicai kerület negyven községét jelölték ki az internáltak elhelyezésére. A negyven községben mintegy 190,000 embert zsúfoltak össze. Engem mintegy 1400 társammal Alexenbe vittek. Ez egy 418 házból álló, a legcsodálatosabb Ázsia- emlékeztető falu. Különös szerencsém volt, hogy bár a tárcámban levő néhány ezer koronát az utolsó garasig elszedték, maradt a zsebemben körülbelül 200 korona s így azoknak a kategóriájába soroztak, akik saját maguk élelmezhetik magukat. A hus nem volt drága és kenyeret is vehettünk. Annál szomorúbb sors jutott osztályrészül azoknak, akik az állam kocsijára szorultak. Ehetetlen, büzös levest, félig megfőtt puliszkát kaptak s nagyon kellett szenvedniök az örök brutalitásától. A rossz táplálkozásnak és az örök bestiálitásának tulajdonítható, hogy a halandóság igen nagy volt.

Egy izben hallottam, amikor egy hadnagy rám mutatva odaszólt a parancsnokló főhadnagynak:

— Ennek a fejéért sem adnék egy fabatkát sem.

Készültek is rá, hogy haditörvényszék elé állítanak, erre azonban már nem került a sor. A felszabadítók hamarabb megjöttek, mintsem gondolták. Bukarest elfoglalását már másnap megtudtuk. Nagy volt a rémület, öreink sorra megszöktek, előbb azonban a fiatalabb évfolyambelieket összeszedték s elhurcolták. Az idősebbeket otthagyták, ugyszintén a nőket, gyermekeket, akik között sok volt a megszállott erdélyi területekről való. Ezek a csiki, háromszéki székelyek mondták, hogy az oláh katonák pánikszerei menekülésük közben cipelték őket magukkal s három nap alatt tették meg lóhalálában azt az utat, amelynek elfoglalása hetekbe került.

Alexenbe a németek vonultak be, akik visszaadták a szabadságunkat. Az internált tábor lakóit Bukarestbe irányították. Vonat híján gyalog mentünk s mi sem jellemzi az oláh fogság rettenetességét, hogy az elgyöngült internáltak közül sokan utközben meghaltak. Bukarestben már az arra rászorultak segélyt s vasúti jegyet kaptak, hogy visszatérhessenek rég nem látott hazájukba.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: *A csokoládékatoná*, operett.
VASÁRNAP: Délután: *Mágnás Miska*, operett. — Este: *A csokoládékatoná*, operett.
HÉTFŐ: *Elnémult harangok*, színjáték.
KEDD: *Éva*, operett.
SZERDA: *A csokoládékatoná*, operett.
CSÜTÖRTÖK: *A boszorkányvár*, operett.
PÉNTEK: *Kárpáthy Zoltán*, dráma. Bemutató előadás.

A csokoládékatoná. Az új név alatt felelevenített Strausz Oszkár-operett, amelyhez Bernauer és Jacobson irtak rossz szöveget, elég nagy sikert aratott, bár nem egy helyen szinte hidegen hagyott, untatott. Ez a siker azonban néhány szép zeneszámon kívül tisztán a színészek javára írható. A zene szépségeit a szöveg lapossága és üressége sem tudta elrontani s az énekpártikat olyan kitünő művészek adták elő, hogy a sikernek meg kellett lennie. *Görög Olga* (Nadina) ma ismét teljes, nagy ének tudásával, gyönyörű hangjával ragadtatta el a közönséget, amely valóságilag ünnepelte őt s minden énekszámát után lelkesen tapsolta meg. Azok a nagy művészi kvalitások, amelyek e kiváló énekesnőt jellemzik, ma teljes mértékben érvényre jutottak. Spiridoc Alexej szerepében *Gáthy Kálmán*, ez a nagy intelligenciájú énekes aratott méltán szép sikert, különösen jelentősebb énekszámainál, ahol érvényesült muzsikális tudása s kellemes, finom baritonja. Kiválóan nagy sikert aratott *Horváth Kálmán* (Bummerli), akinek éneke és játéka egyaránt pompás volt. Szerepének minden részében, de különösen az első felvonás jeleneteiben nagyszerű volt. A közönség percekig ünnepelte ezt a művész-kedvencét, aki minden új szerepében új és kitünő. A sikerből és elismerésből az orosz-lánrész *Várnay Lászlóé*. Utólérhetetlen, pompás humora állandóan derűtségben tartotta a publikumot, a mely nem győzte őt, elismerésének jeleként, eléggé tapsolni. Nagyszerű alakítást nyújtott *Egyed Lenke*, aki Aurélia komikus alakját jelenítette meg igen ügyesen és nagyon szépen táncolt. *Horváth Nusi* Masa szerepében volt nagyon kedves és egy táncával szép sikert aratott. *Szakács Árpád* sikerült maszkjával keltett derűtséget. (=)

Fata Morgana. (A Wolfsolm-cirkusz utolsó disztribúciója. — Cirkusz-dráma 5 felvonásban.) Csodálattal állapította meg a közönség, hogy hova fejlődött a filmtéchnika, hogy mit művel a rendezői leleményesség, amely ebben a filmben kifogyhatatlannak bizonyult. Szédítő trükkök vannak e filmben, amelyeknek véghezviteléhez nagyszerű színészek, artisták merhettek csak vállalkozni. — Ma, szombaton 7 és 9 órákor kezdődnek az előadások. Minden előadásban a királykoronázás második része is műsoron van. — Jegyelővétel reggel 9 órától.

Szomaházy-bemutató. Tegnap mutatta be az Apollo az első Szomaházy-filmet, a Mesék az írógepről című filmregényt. A népszerű és kedvelt Szomaházy-regény a filmen is kiváló és nagy sikert aratott. Berky Lili Lehmann Vilma szerepében nyújtott pompás és művészi alakítást. Egyáltalán minden szereplő alaposan kitétt magáért és kitünőt produkált. A nagyszerű műsor keretében a koronázás II-ik részét is bemutatja az Apollo. Az előadások 7 és 9 órákor rendes helyárrakkal kezdődnek.

A koronázás II-ik része rendes helyárrakkal. Az Apollóban ma 7 és 9 órákor rendes helyárrakkal kerül műsorra a koronázás ünnepségeiről készült mozgóképek második része.

A Debreceni Hét társadalmi és művészeti hetilap legújabb száma január 13-án délután jelenik meg változatos tartalommal. A Debreceni Hét kapható a trafikokban és a színházban a jegyszedőknél.

HÍREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 14-én prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt 9 órákor Kacsó János segédlelkész, délután 2 órákor Konrád Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órákor Konrád Zoltán segédlelkész, délután 2 órákor Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órákor Molnár Ferenc segédlelkész, délután 2 órákor Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órákor Boér Károly vallásánár, délután 2 órákor Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órákor Uray Sándor lelkész, délután 2 órákor Makay Lajos diakonissza intézeti lelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órákor Kovács János vallásánár. — A Kossuth-utcai templomban délután 5 órákor vallásos estély lesz.

— **Révész alezredes előléptetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Révész Benő népfölkelésügyi alezredes a VII. rangosztásban a magasabb fokú havidíj-illetékre neveztetett ki.

— **Dániel Gábor afférje.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Dániel Gábor báró megbízta Pécsi Géza dr. ügyvédet, hogy nevében „Az Est” ellen megtegye a büntető följelentést rágalmazás miatt ama cikkekért, amelyekkel napok óta támadja Dániel Gábor bárót. Ugyancsak ma Dániel Gábor báró e fölvetett ügyekből kifolyólag összeférhetlenségi bejelentést tett.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A felhatalmazott parancsnokság Pala Alajos, Dahmadi István, Szabó Imre, Pap Géza szakaszvezetőknek és Kiss Miklós őrzetőnek a vas érdemkeresztet a vítérségi érem szalagján adományozta.

— **A király köszönete Hajdúvármegye részvénytulajdonosaiért.** A belügyminiszter ma a következőleiratot küldte Domahidy Elemér főispánhoz:

Méltóságos Főispán Ur!

Ő császári és apostoli királyi Felsege Hajdúvármegye közönségének I. Ferenc József őfelsége elhunytá alkalmából kifejezett részvénytulajdonosait legkegyelmesebben tudomásul venni és meghagyni méltóztatott, hogy a vármegye közönségének legfelsőbb szives köszönete tudtul adassék. Kérem Méltóságodat, hogy erről a vármegye közönségét megfelelően értesíteni sziveskedjék.

Budapest, 1917. január 7-én.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly,
államtitkár.

— **Az óvodák ingyenessé tétele.** A közönségi iskolaszék ma délután Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklelte alatt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tanácsotól az óvodai díjak eltörlését kéri. A Mester-utcai óvodai állásra a pályázatot január 30-ra kiírta. Végül az I. számú gazdasági iskola 1917. évi költségvetését tárgyalták le.

— **Eltávozik a nagyszombati katonai parancsnokság.** A mai napon a nagyszombati katonai parancsnokság megkezdte a költözködést hazra, Nagyszombatra. Nyegován Viktor altábornagy ma délelőtt tette meg a bucsulátogatásokat az egyes vezető férfiaknál.

— **Ahol az oltár mögé rejtik a gabonát.** Alsólendváraól jelentik: A csáktornyai járás főszolgabírájához a minap névtelen levél érkezett, amelyben az állott, hogy a murasiklósi plébánia-templomban az oltár mögé több gazda nagyobb mennyiségű gabonát rejtett el a rekviráló bizottság elől. — A főbíró utasította a csendőrséget, hogy kutassák át a templomot, ami meg is történt. A megjelölt helyen, az oltár mögött, a csendőrök tényleg nagyobb mennyiségű gabonára akadtak, amit több gazda azért rejtett oda, hogy a rekviráló bizottság ne akadjon rá. A gabonát a főszolgabíró elkoboztatta és a bűnös gazdákat ellen megindították az eljárást.

— **K. Szalay Béla dr. halála.** Mély megdöbbenést keltett városszerte K. Szalay Béla dr. tiszti orvos tragikus halála. A társadalomnak majd minden rétegében voltak összekötöttései s most minden részről megnyilatkozik a nagy és mély részvét. Temetésén, a mely holnap, szombaton délután 3 órakor lesz, az orvosi kar, a rendőrség és városi tisztviselők is képviseltetik magukat. A halálesetről a nyomdászok segélyző egyesülete a következő gyászjelentést adta ki:

„A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyző Egyesületének Debreceni Kerülete mély fájdalommal jelenti, hogy dr. K. Szalay Béla, a kerületnek több évtizeden át volt szeretett főorvosa, folyó hó 11-én, életének 54. évében váratlanul elhunyt. Kiváló tisztviselőnk és felejtethetetlen emberbarátot veszítettünk vele. Debrecen, 1917. január 12. Legyen áldott emlékezte. — békés pihenése.”

— **Élelmiszerek ármaximálása.** Debrecen város Közellátási Hivatalának tanácsa ma délután Váráry István dr. tanácsnok elnöklété alatt ülést tartott, amelyen több élelmiszernek az árát is megállapították. A megállapítás szerint a bab kilónként 80 fillér, borsó 2 korona, burgonya a hatósági üzletben és a piacon 24 fillér, az üzletekben 28 fillér, dió 4 korona 60 fillér, kása kicsinyben 1 korona 20 fillér, sima őrlésű liszt 64 fillér, só (kősó) a fogyasztóknak 32 fillér, darált só (asztali) 34 fillér, tojás (friss) egész 36 fillér, törött 26 fillér, tej házhoz szállítva 64 fillér, a piacon 62 fillér. A közellátási tanács tárgyalás alá vette ama panaszokat, hogy a halat, amely mint huszpótló, igen fontos tápszár, nagyon drágán adják. A közellátási tanács fölkererte a polgármestert, hogy szakértők meghallgatása után maximálja a hal árát is. Tudomásul vette az ülés, hogy a közellátási hivatal, tekintettel a nagy gyufaárnyra, egy vagyon gyufát szerzett be. Végül fölkererte a polgármestert, tegyen sürgős fölterjesztést a kormányhoz, hogy Debrecen város és a külsőségek téli szükségletére 15 waggon petroléumot utaljon ki. Tudomásul vette a közellátási tanács, hogy e héten 97 sertés érkezett, amelyeknek szalonnáját a Degenfeld-terti sátorban kilónként 8 korona 80 fillérért mérik ki.

— **A város 6 milliós kölcsöne.** A városi tanács elhatározta, hogy a február hó 28-ikán lejáró 6 milliós kölcsönét a Pesti Hazai Takarékpénztárnál meghosszabbítja két esztendőre, a jelenleg főmálló feltételek mellett. A kölcsönből 500.000 koronát a Világítási Vállalat folyószámlájára javára írják, amelyre be- és kifizetések teljesíthetők. A többi rész a házipénztár terhére esik.

— **Munkások és hadifoglyok lisztellátása.** A városi tanács az Országos Közélemezési Hivatal rendeletéből kifolyólag elhatározta, hogy a hadi célokra dolgozó ipari üzemek és vállalatok munkásai napi 300 gram liszt, családtagjaik pedig napi 240 gram liszt fogyasztására jogosító liszt-, illetve kenyérfogyasztási igazolványokkal látassanak el. Az ipari üzemeket és vállalatokat a tanács felhívja, hogy amennyiben liszt- és cukorellátást munkásaik és azok családtagjai a helyi hatóságtól nyernek. — a városi lisztirodánál a f. évi január hó 20-ig feltétlenül jelentkezzenek. A jelentkezés az eljárás megkönnyítése végett írásbeli beadvánnyal történik. Igazolandó, hogy a vállalat hadicélokra dolgozik, melléklendő az alkalmazottak névsora, a név, lakás és családtagok számának feltüntetésével. Azoknál, akik hatósági ellátást élveznek, becsatolandó a lisztiroda által kiadott piros színű „Értesítés”. A munkások a jövőben a liszt- és cukorjegyeket együttesen kapják az ipartelemek és vállalatok útján, akik kötelesek azt szétosztani s ezek alapján a cukrot és lisztet is, amiről a lisztirodában kötelesek elszámolni. Ezen eljárás fog alkalmaztatni minden élelmiszernél, melynek használata a jegyrendszer alapján történik. — Felhívja a tanács a vállalatokat és ipartelemeket, hogy ama életszükségleti cikkeket, amelyek szabad forgalom tárgyát képezik, igyekezzenek a munkások számára beszerezni s létesítsenek külön-külön vagy együttesen áru-raktárakat.

Egy másik rendeletben a tanács a következő közlést adta ki a hadifoglyok lisztellátása tárgyában: Az Országos Közélemezési Hivatal elnökének rendelete szerint a hadifoglyok

legfeljebb olyan liszt-, illetve kenyérellátásban részesíthetők, amint ugyanazt a munkát teljesítő belföldi polgári munkás kap. E szerint — ha a napi fejadag rendeletileg leszállítva nincs — a hadifoglyok mezőgazdasági munkában legfeljebb napi 400, más nehéz testi munkában legfeljebb napi 300, minden egyéb munkában pedig legfeljebb napi 240 gram lisztet vagy ennek megfelelő kenyeret fogyaszthatnak, illetve a leszállítás mérvének megfelelő mennyiséget. Az illetékes hatóságoknak kötelessége ügyelni arra, hogy a fennálló szabályokat a munkaadók a hadifoglyokkal szemben pontosan betartsák s az említett fejadagokat tul ne lépjék. Figyelmeztetnek a munkaadók, hogy amennyiben készleteik elégtelenek lennének, — nemcsak a hiány pótlását nem remélhetik, sőt minden esetben ellenük a kihágási eljárás meg fog indítani.

— **Tömeges betörések.** Az éj folyamán a rendőrség sikeres fogással egy betörőbandát leplezett le, amelyben a tagok mind fiatalok voltak. Ezek betörték az éjjel a Széchenyi-után levő ékszerész üzletbe, ahonnan nagyobb értékű aranynevelő loptak el. Ugyancsak betörték a Berta-malomba is, ahonnan 3000 korona értékű gépsziját vitték el. A betörők kiszédtek egy ablaküveg mellől a gíte, kiemelték az üveget s az így támadt nyíláson benyulva, kinyitották az ablakot, amelyen aztán bemásztak. Egy zsákból kiöntötték a búzát s ebbe a zsákba tették a szijakat. Munkájuk után kicsavarták az ajtóvasakat, kiemelték az ajtót s így távoztak el. Egy harmadik lopási eset történt az Uránia mozgószínházban, ahova ismeretlen módon hatoltak be a tolvajok s nagyobb mennyiségű cukorkát loptak el. Horváthy Ernő dr. rendőrkapitány megindította a nyomozást.

— **Nagy irodahelyiség központi fűtéssel** kiadó Piac-u. 34.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételét különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 23.

Valódi Gyümölcs-lekvár

(nem vegyes-iz)

100 kiló . . . korona 450.—

11 kilós zománc vedrekben.

„ALMADIA” konzervgyár
Debrecen, Szepességi-utca 49.
Telefon 777.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 25 fillérért, használt, de jó állapotban levő palackdugó kilóját 4 koronáért, új palackdugó kilóját 15 koronáért.

ROBICSEK ADOLF
parafadugógyár
Budapest, Nefelejts-utca 15.

Szallagfűrész és körfűrészlapok, furók,
valamint az összes famegmunkáló szerszámok minden méretben azonnal raktárról kaphatók

ABELES EMIL famegmunkáló osztályánál

Budapest, V., Váci-ut 14. :: Telefon 170-61.

Veszek és cserélek
jókarban levő famegmunkáló gépeket.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-észőt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszék. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 22.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:
Csapó-utca 23. szám alatt levő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt levő ház, mely magában foglal 5 szobás kényelmes urilakást. Továbbá

Eladó vagy haszonbérbe kiadó Haláson, az iskola mellett 12 hold kaszáló föld. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedést, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Ócska kötött és horgolt áruért, harisnya és kancsért, szétszakadtért is, gypjuból kilónként K 7.—tól K 12.—ig, pamutból K 1.—20.—, új gypjfonál és ennek maradékaért kilónként K 16.—, új pamutfonál és ennek maradékaért K 6.—tól K 10.—ig fizet a **Maschinenstickerei**

Glücksman Vilmos,
Wien, XV., Stutterhelmstrasse 4.

Minden küldeményt azonnal és pontosan leszámol, nagyobb tételeket személyesen is átvész.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója
**Női és férfi fehérneműek,
Zsebkendők, Harisnyák,
Gallérok, Kézleők,
Esőernyők, Nyakkendők**
NAGY RAKTÁRA

Elegáns
különbejárású butorozott szobát előszobával, fürdőszobával, kerek és Ferenc József-uton vagy a fűtete közelében, Ap-ródy, Hunyadi-u. 14.

Hadvonulás
miatt a raktáron lévő cipőim olcsón elárulom. Kézimunka cipők olcsón. Hódolozvegyek, rokkantak, katonák, hivatalnokok, vasutasoknak ár-engedelmény. Nagy cipő áruház Hatvan-u. 8.

Zálogadulát,
törött aranyat, észőt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbázis.

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár
nagybecskerekli nv. főkapitány és fajtáboron-tenyésztőnek nagy-szerű tulajdona a

„PATKÁNYIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatra nem ártalmas és föltűnő minden más 1 doboz ára 3 K irtószert.

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismeretlen prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérem ir-nyen küld a PATKÁNYIN-gyár egvedtelli elárultója, a Torontál Agrárban és Résvonnyártásasár Nagybecskerekben.